

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจำแนกออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษา

ตอนที่ 3 ศึกษาแนวทางแก้ไขสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่ง
ผู้บริหารโรงเรียน คณาจารย์ และคณะกรรมการโรงเรียน โดยแบบสอบถามที่ส่งไปให้ผู้บริหาร
โรงเรียน จำนวน 42 ฉบับ คณาจารย์ ส่งไป 21 ฉบับ คณะกรรมการโรงเรียน ส่งไป 297 ฉบับ
รวมแบบสอบถามทั้งหมด 360 ฉบับ ตอบกลับมา 358 ฉบับ คิดเป็นแบบสอบถามสมบูรณ์ที่ใช้ใน
การวิจัยได้ร้อยละ 99.44

ตาราง 5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละ ของผู้บริหารโรงเรียน คณาจารย์ และคณะกรรมการ
โรงเรียน ที่ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	42	11.73
คณาจารย์	20	5.59
คณะกรรมการโรงเรียน	296	82.68
รวม	358	100

จากตาราง 5 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน
42 คน คิดเป็นร้อยละ 11.73 คณาจารย์จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.59 คณะกรรมการ
โรงเรียนจำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 82.68 รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิเคราะห์จำนวน 358 คน

ตอนที่ 2 ศึกษาปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของ
ผู้บริหารโรงเรียน คีษานีเทศก์ และคณะกรรมการโรงเรียน ในด้านการใช้พื้นที่ของ
โรงเรียน ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน และด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล

สภาพ	ผู้บริหารโรงเรียน			คีษานีเทศก์			คณะกรรมการโรงเรียน		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
ด้านการใช้พื้นที่ ของโรงเรียน	3.26	0.55	ปาน กลาง	3.10	0.44	ปาน กลาง	3.08	0.52	ปาน กลาง
ด้านการใช้อาคาร สถานที่ของโรงเรียน	3.23	0.59	ปาน กลาง	3.08	0.61	ปาน กลาง	3.08	0.58	ปาน กลาง
ด้านการใช้ระบบ สุขาภิบาล	2.91	0.67	ปาน กลาง	2.75	0.47	ปาน กลาง	2.68	0.59	ปาน กลาง

จากตาราง 6 สภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน คีษานีเทศก์ และ
คณะกรรมการโรงเรียน ให้ทัศนะในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสรุป
ได้ดังนี้

ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ทัศนะ ($\bar{X}=3.26$) อยู่ในระดับสูงสุด
รองลงมา คีษานีเทศก์ ($\bar{X} = 3.10$) และทัศนะต่ำสุด คณะกรรมการโรงเรียน ($\bar{X} = 3.08$)

ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ทัศนะ ($\bar{X} = 3.23$) อยู่ใน
ระดับสูงสุด รองลงมา คีษานีเทศก์ ($\bar{X} = 3.08$) และคณะกรรมการโรงเรียน ($\bar{X} = 3.08$) ให้ทัศนะ
ที่เท่ากัน

ด้านการใช้ระบบสุขาภิบาลพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ทัศนะ ($\bar{X} = 2.91$) อยู่ในระดับสูงสุด
รองลงมา คีษานีเทศก์ ($\bar{X} = 2.91$) และทัศนะต่ำสุด คณะกรรมการโรงเรียน ($\bar{X} = 2.68$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน คณาจารย์ และคณะกรรมการโรงเรียน ในด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน และด้านการใช้ระบบสุขภาพ

ปัญหา	ผู้บริหารโรงเรียน			คณาจารย์			คณะกรรมการโรงเรียน		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน	2.64	0.48	ปานกลาง	2.83	0.46	ปานกลาง	2.80	0.59	ปานกลาง
ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน	2.85	0.49	ปานกลาง	3.14	0.39	ปานกลาง	2.96	0.60	ปานกลาง
ด้านการใช้ระบบสุขภาพ	3.24	0.49	ปานกลาง	3.43	1.06	ปานกลาง	3.16	0.70	ปานกลาง

จากตาราง 7 ปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน คณาจารย์ และคณะกรรมการโรงเรียน ให้ทัศนะในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสรุปได้ดังนี้

ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียนพบว่า คณาจารย์ให้ทัศนะ ($\bar{X} = 2.83$) อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คณะกรรมการโรงเรียน ($\bar{X} = 2.80$) และทัศนะต่ำสุด ผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 2.64$)

ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนพบว่า คณาจารย์ให้ทัศนะ ($\bar{X} = 3.14$) อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คณะกรรมการโรงเรียน ($\bar{X} = 2.96$) และทัศนะต่ำสุด ผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 2.85$)

ด้านการใช้ระบบสุขภาพพบว่า คณาจารย์ให้ทัศนะ ($\bar{X} = 3.43$) อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา ผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 3.24$) และทัศนะต่ำสุด คณะกรรมการโรงเรียน ($\bar{X} = 3.16$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมใน
โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.แบ่งพื้นที่โรงเรียนเป็นเขตใช้สอย- ไม่ใช้สอย	3.57	0.94	มาก	2.45	0.88	น้อย
2.พื้นที่สำหรับทำการเกษตรที่เพียงพอ	2.83	1.10	ปานกลาง	3.33	1.02	ปานกลาง
3.มีแหล่งความรู้ เช่น สวนป่า สวน สมุนไพร	2.57	0.94	ปานกลาง	2.76	1.07	ปานกลาง
4.พื้นที่โรงเรียนไม่มีน้ำท่วมขัง	3.33	1.28	ปานกลาง	2.73	1.38	ปานกลาง
5.บริเวณหน้าโรงเรียนสะอาด สวยงาม	3.59	0.79	มาก	2.40	0.79	น้อย
6.บริเวณรอบอาคารเรียนสะอาดสวยงาม	3.54	0.73	มาก	2.64	0.93	ปานกลาง
7.มีทางเดินติดต่อระหว่างอาคารเรียน	3.47	1.11	ปานกลาง	2.23	1.14	น้อย
8.ประตูโรงเรียนเปิดให้นักเรียนเข้า-ออก ได้สะดวก	4.04	0.96	มาก	2.16	1.14	น้อย
9.ป้ายชื่อโรงเรียนเด่นสง่า ตัวอักษร อ่านง่าย	3.78	0.97	มาก	2.16	1.08	น้อย
10.สนามหญ้าตัดหญ้าเป็นระเบียบ สวยงาม	3.64	0.85	มาก	2.38	0.85	น้อย
11.มีสวนหย่อม ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้ผล	3.38	1.10	ปานกลาง	2.28	0.94	น้อย
12.มีแปลงผักสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ใน โรงเรียน	2.57	1.12	ปานกลาง	3.04	1.14	ปานกลาง
13.บ่อเลี้ยงปลาในโรงเรียน	2.57	1.43	ปานกลาง	2.97	1.33	ปานกลาง
14.ตกแต่งภายในบริเวณโรงเรียน ร่มรื่น สวยงาม	3.33	0.95	ปานกลาง	2.61	0.88	ปานกลาง
15.มีเก้าอี้ริมสนามที่นั่งให้นักเรียน	2.66	0.90	ปานกลาง	2.95	0.88	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
16.ถนนและทางเดินในโรงเรียนอยู่ใน สภาพดีและใช้ประโยชน์ได้ทุกฤดูกาล	3.76	0.93	มาก	2.52	1.15	ปานกลาง
17.ไม้ยืนต้นให้ร่มเงาริมถนนทางเข้า โรงเรียน	3.54	1.06	มาก	2.59	1.01	ปานกลาง
18.มีซุ้มต่าง ๆ สำหรับให้นักเรียนพักผ่อน	2.50	0.89	น้อย	3.11	1.08	ปานกลาง
19.สนามเด็กเล่นพร้อมอุปกรณ์เครื่องเล่น	3.11	0.99	ปานกลาง	2.88	0.94	ปานกลาง
20.มีรั้วรอบโรงเรียนที่แข็งแรง	3.38	1.24	ปานกลาง	2.54	1.34	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.26	0.55	ปานกลาง	2.64	0.48	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ทัศนะด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียนในภาพรวมว่ามีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) และมีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.64$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อดังนี้

ระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 8 ประตูโรงเรียนเปิดให้นักเรียนเข้า-ออก ได้สะดวก ($\bar{X} = 4.04$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 9 บ้ายชื่อโรงเรียนเด่นสง่า ตัวอักษรอ่านง่าย ($\bar{X} = 3.78$) อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 18 มีซุ้มต่าง ๆ สำหรับให้นักเรียนพักผ่อน ($\bar{X} = 2.50$) อยู่ในระดับน้อย

ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 2 พื้นที่สำหรับทำการเกษตรที่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.33$) อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 18 มีซุ้มต่าง ๆ สำหรับให้นักเรียนพักผ่อน ($\bar{X} = 3.11$) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 8 ประตู โรงเรียนเปิดให้นักเรียนเข้า-ออกได้สะดวก และป้ายชื่อโรงเรียนเด่นสง่าตัวอักษรอ่านง่าย ($\bar{X} = 2.16$) อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมใน
โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.การวางแผนการสร้างอาคารสถานที่	3.45	0.96	ปานกลาง	2.81	1.01	ปานกลาง
2.มีแผนผังอาคารทุกประเภทในโรงเรียน	3.21	1.00	ปานกลาง	2.66	1.07	ปานกลาง
3.มีชื่ออาคาร วันเดือนปีที่ก่อสร้าง งบประมาณ	3.47	0.89	ปานกลาง	2.35	1.03	น้อย
4.ดูแลรักษาความสะอาดบริเวณอาคารเรียน	3.64	0.95	มาก	2.47	0.89	น้อย
5.มีไม้ดอก ไม้ประดับบนอาคารเรียน	2.90	1.14	ปานกลาง	2.76	1.03	ปานกลาง
6.ซ่อมแซมอาคารเรียนให้อยู่ในสภาพดีเสมอ	3.69	0.89	มาก	2.57	0.99	ปานกลาง
7.มีแสงสว่างเหมาะสม	3.85	0.81	มาก	2.31	0.95	น้อย
8.มีการระบายอากาศที่ดี	3.85	0.81	มาก	2.21	0.84	น้อย
9.ห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.64	1.18	มาก	2.59	1.25	ปานกลาง
10.น้ำดื่มสะอาดเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.73	1.03	มาก	2.61	1.03	ปานกลาง
11.ห้องปฏิบัติการภาษาและอุปกรณ์ เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.09	1.42	ปานกลาง	3.28	1.40	ปานกลาง
12.ห้องวิทยาศาสตร์เพียงพอกับจำนวน นักเรียน	3.00	1.46	ปานกลาง	3.04	1.37	ปานกลาง
13.ห้องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.31	1.42	น้อย	3.66	1.37	มาก
14.ห้องสมุด หนังสือเพียงพอกับ จำนวนนักเรียน	3.33	1.18	ปานกลาง	2.92	1.13	ปานกลาง
15.ห้องพยาบาล มียา-อุปกรณ์ปฐม พยาบาล	3.21	1.15	ปานกลาง	2.95	1.01	ปานกลาง
16.โรงฝึกงานอุปกรณ์เพียงพอกับ จำนวนนักเรียน	2.40	1.06	น้อย	3.42	0.99	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
17.โรงอาหารเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.76	1.12	ปานกลาง	3.26	0.98	ปานกลาง
18.ห้องน้ำ ห้องส้วม มีการดูแลรักษาสะอาด	3.38	0.98	ปานกลาง	2.81	0.96	ปานกลาง
19.ห้องประชุมเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	2.85	1.26	ปานกลาง	3.07	1.02	ปานกลาง
20.มีห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์การเกษตรและกีฬา	2.85	1.18	ปานกลาง	3.33	1.07	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.23	0.59	ปานกลาง	2.85	0.49	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ทัศนะด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนในภาพรวม ว่ามีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) และมีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อดังนี้

ระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 7 มีแสงสว่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.85$) อยู่ในระดับมาก และข้อที่ 8 มีการระบายอากาศที่ดี ($\bar{X} = 3.85$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 10 ม้านั่ง โต๊ะเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 3.73$) อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 13 ห้องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 2.31$) อยู่ในระดับน้อย

ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 13 ห้องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 3.66$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 16 โรงฝึกงานอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 3.42$) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 8 มีการระบายอากาศที่ดี ($\bar{X} = 2.21$) อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมใน
โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.ไฟฟ้าเพียงพอกับจำนวนนักเรียน- ใช้สอย	3.95	0.82	มาก	2.40	1.10	น้อย
2.มีระบบความปลอดภัยในกรณีไฟฟ้าช็อต	3.47	0.94	ปานกลาง	3.02	1.09	ปานกลาง
3.น้ำดื่มน้ำใช้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.54	1.08	มาก	3.00	1.14	ปานกลาง
4.อุปกรณ์ในการกรองน้ำดื่มน้ำใช้ที่มี คุณภาพ	2.61	1.24	ปานกลาง	3.69	1.15	มาก
5.มีอุปกรณ์ในการเก็บน้ำดื่มน้ำใช้	3.19	1.15	ปานกลาง	3.21	1.04	ปานกลาง
6.มีทางระบายน้ำในโรงเรียน	3.04	1.10	ปานกลาง	3.28	0.97	ปานกลาง
7.จัดทำบ่อพักน้ำเสีย น้ำทิ้งที่ถูกต้อง	2.38	1.20	น้อย	3.64	1.10	มาก
8.การนำน้ำเสีย น้ำทิ้งมาใช้ประโยชน์	1.97	1.11	น้อย	3.52	1.23	มาก
9.โรงอาหารมีบ่อพักน้ำเสียน้ำทิ้งเป็นสัดส่วน	2.14	1.29	น้อย	3.54	1.31	มาก
10.ห้องน้ำห้องส้วมเพียงพอกับจำนวน นักเรียน	3.09	1.10	ปานกลาง	3.33	1.09	ปานกลาง
11.อุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องน้ำห้องส้วม เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.19	0.89	ปานกลาง	3.11	0.99	ปานกลาง
12.บริเวณห้องน้ำห้องส้วม สะอาดปลอดภัย	3.45	0.88	ปานกลาง	2.83	0.96	ปานกลาง
13.แยกห้องน้ำห้องส้วมตามประเภทผู้ใช้	3.42	0.99	ปานกลาง	2.88	0.99	ปานกลาง
14.มีอ่างล้างมือ	2.57	1.27	ปานกลาง	3.45	1.13	ปานกลาง
15.จัดถังขยะวางไว้ข้างถนนภายในโรงเรียน	3.40	0.98	ปานกลาง	2.85	1.00	ปานกลาง
16.จัดถังที่ทิ้งขยะตามอาคารเรียน	3.50	1.11	ปานกลาง	2.81	1.11	ปานกลาง
17.มีถุงพลาสติกสวมไว้ด้านในถังขยะ	1.92	1.19	น้อย	3.83	1.08	มาก
18.มีการกำจัดขยะที่ถูกต้อง	2.88	1.15	ปานกลาง	3.35	0.98	ปานกลาง
19.มีการนำขยะมาใช้ใหม่	2.02	1.02	น้อย	3.64	1.07	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
20.มีถังขยะแยกเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.40	1.03	น้อย	3.45	1.01	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.91	0.67	ปานกลาง	3.24	0.49	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนให้ทัศนะด้านการใช้ระบบสุขาภิบาลในภาพรวมว่ามีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) และมีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อดังนี้

ระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 1 ไฟฟ้าเพียงพอกับจำนวนนักเรียน - ใช้สอย ($\bar{X} = 3.95$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 3 น้ำดื่ม น้ำใช้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 3.54$) อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 17 มีถุงพลาสติกสวมไว้ด้านในถังขยะ ($\bar{X} = 1.92$) อยู่ในระดับน้อย

ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 17 มีถุงพลาสติกสวมไว้ด้านในถังขยะ ($\bar{X} = 3.83$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 4 อุปกรณ์ในการกรองน้ำดื่ม น้ำใช้ที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.69$) อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 1 ไฟฟ้าเพียงพอกับจำนวนนักเรียน - ใช้สอย ($\bar{X} = 2.40$) อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมใน
โรงเรียนของศึกษานิเทศก์ ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.แบ่งพื้นที่โรงเรียนเป็นเขตใช้สอย- ไม่ใช้สอย	3.10	0.64	ปานกลาง	2.95	0.68	ปานกลาง
2.พื้นที่สำหรับทำการเกษตรที่เพียงพอ	3.10	0.64	ปานกลาง	3.15	0.36	ปานกลาง
3.มีแหล่งความรู้ เช่น สวนป่า สวน สมุนไพร	2.45	0.75	น้อย	3.20	0.61	ปานกลาง
4.พื้นที่โรงเรียนไม่มีน้ำท่วมขัง	3.05	0.99	ปานกลาง	2.40	0.82	น้อย
5.บริเวณหน้าโรงเรียนสะอาด สวยงาม	3.10	0.96	ปานกลาง	2.55	0.88	ปานกลาง
6.บริเวณรอบอาคารเรียนสะอาดสวยงาม	3.50	0.82	ปานกลาง	2.60	1.04	ปานกลาง
7.มีทางเดินติดต่อระหว่างอาคารเรียน	3.15	0.98	ปานกลาง	2.95	0.99	ปานกลาง
8.ประตูโรงเรียนเปิดให้นักเรียนเข้า-ออก ได้สะดวก	3.85	0.74	มาก	2.30	0.97	น้อย
9.ป้ายชื่อโรงเรียนเด่นสง่า ตัวอักษร อ่านง่าย	3.80	0.61	มาก	2.20	0.69	น้อย
10.สนามหญ้าตัดหญ้าเป็นระเบียบ สวยงาม	3.45	0.68	ปานกลาง	2.65	0.67	ปานกลาง
11.มีส่วนหย่อม ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้ผล	2.95	0.75	ปานกลาง	3.00	0.72	ปานกลาง
12.มีแปลงผักสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ใน โรงเรียน	2.70	1.08	ปานกลาง	3.15	1.08	ปานกลาง
13.บ่อเลี้ยงปลาในโรงเรียน	2.15	0.74	น้อย	3.50	1.14	ปานกลาง
14.ตกแต่งภายในบริเวณโรงเรียน ร่มรื่น สวยงาม	3.35	0.67	ปานกลาง	2.85	0.87	ปานกลาง
15.มีเก้าอี้ริมสนามที่นั่งให้นักเรียน	2.50	0.94	น้อย	3.10	0.78	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
16.ถนนและทางเดินในโรงเรียนอยู่ในสภาพดีและใช้ประโยชน์ได้ทุกฤดูกาล	3.35	0.74	ปานกลาง	2.95	0.82	ปานกลาง
17.ไม่มีขั้นตอนให้ร่มเงาริมถนนทางเข้าโรงเรียน	3.10	0.78	ปานกลาง	2.65	0.87	ปานกลาง
18.มีซุ้มต่าง ๆ สำหรับให้นักเรียนพักผ่อน	2.55	0.82	ปานกลาง	3.00	0.72	ปานกลาง
19.สนามเด็กเล่นพร้อมอุปกรณ์เครื่องเล่น	3.00	0.97	ปานกลาง	3.15	0.98	ปานกลาง
20.มีรั้วรอบโรงเรียนที่แข็งแรง	3.85	1.13	มาก	2.35	1.22	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.10	0.44	ปานกลาง	2.83	0.46	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า ศักขานีเทศกัให้ทัศนัะด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียนในภาพรวมว่ามีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$) และมีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.83$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อดังนี้

ระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 8 ประตูโรงเรียนเปิดให้นักเรียนเข้าออกได้สะดวก ($\bar{X} = 3.85$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 20 มีรั้วรอบโรงเรียนที่แข็งแรง ($\bar{X} = 3.85$) อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 3 มีแหล่งความรู้เช่น สวนป่า สวนสมุนไพร ($\bar{X} = 2.45$) อยู่ในระดับน้อย

ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 13 บ่อเลี้ยงปลาในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.50$) อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 3 มีแหล่งความรู้เช่น สวนป่า สวนสมุนไพร ($\bar{X} = 3.20$) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 9 บ้ายชื่อโรงเรียนเด่นสง่า ตัวอักษรอ่านง่าย ($\bar{X} = 2.20$) อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมใน
โรงเรียนของศึกษานิเทศก์ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.การวางแผนการสร้างอาคารสถานที่	3.40	0.82	ปานกลาง	2.85	0.58	ปานกลาง
2.มีแผนผังอาคารทุกประเภทในโรงเรียน	3.35	1.13	ปานกลาง	2.60	1.09	ปานกลาง
3.มีชื่ออาคาร วันเดือนปีที่ก่อสร้าง งบประมาณ	3.15	1.08	ปานกลาง	2.70	1.21	ปานกลาง
4.ดูแลรักษาความสะอาดบริเวณอาคารเรียน	3.55	1.05	มาก	2.75	0.96	ปานกลาง
5.มีไม้ดอก ไม้ประดับบนอาคารเรียน	2.80	1.19	ปานกลาง	3.05	0.99	ปานกลาง
6.ซ่อมแซมอาคารเรียนให้อยู่ในสภาพดีเสมอ	3.55	0.75	มาก	2.85	0.74	ปานกลาง
7.มีแสงสว่างเหมาะสม	3.70	0.73	มาก	2.40	0.59	น้อย
8.มีการระบายอากาศที่ดี	3.80	0.76	มาก	2.30	0.65	น้อย
9.ห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.15	0.60	ปานกลาง	3.20	0.89	ปานกลาง
10.น้ำดื่มได้เรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.20	0.69	ปานกลาง	3.10	0.71	ปานกลาง
11.ห้องปฏิบัติการภาษาและอุปกรณ์ เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.55	0.94	ปานกลาง	3.90	0.85	มาก
12.ห้องวิทยาศาสตร์เพียงพอกับจำนวน นักเรียน	2.45	1.05	น้อย	3.75	1.02	มาก
13.ห้องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.25	0.96	น้อย	4.20	0.89	มาก
14.ห้องสมุด หนังสือเพียงพอกับ จำนวนนักเรียน	3.10	1.02	ปานกลาง	3.55	0.94	มาก
15.ห้องพยาบาล มียา-อุปกรณ์ปฐมพยาบาล	2.95	0.88	ปานกลาง	3.35	0.93	ปานกลาง
16.โรงฝึกงานอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวน นักเรียน	2.70	1.08	ปานกลาง	3.50	0.94	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
17.โรงอาหารเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.15	1.13	ปานกลาง	3.20	1.05	ปานกลาง
18.ห้องน้ำห้องส้วม มีการดูแลรักษาสะอาด	3.15	0.93	ปานกลาง	3.15	0.98	ปานกลาง
19.ห้องประชุมเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	2.95	0.94	ปานกลาง	3.20	0.83	ปานกลาง
20.มีห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์การเกษตรและกีฬา	2.70	1.03	ปานกลาง	3.35	0.67	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.08	0.61	ปานกลาง	3.14	0.39	ปานกลาง

จากตาราง 12 พบว่า คึกษานิเทศก์ให้ทัศนะด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนในภาพรวมว่ามีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) และมีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อดังนี้

ระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 8 มีการระบายอากาศที่ดี ($\bar{X} = 3.80$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 7 มีแสงสว่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.70$) อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 13 ห้องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 2.25$) อยู่ในระดับน้อย

ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 13 ห้องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 4.20$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ข้อที่ 11 ห้องปฏิบัติการภาษาและอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 3.90$) อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 8 มีการระบายอากาศที่ดี ($\bar{X} = 2.30$) อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 12 (ต่อ)

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
17.โรงอาหารเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.15	1.13	ปานกลาง	3.20	1.05	ปานกลาง
18.ห้องน้ำห้องส้วม มีการดูแลรักษาสะอาด	3.15	0.93	ปานกลาง	3.15	0.98	ปานกลาง
19.ห้องประชุมเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	2.95	0.94	ปานกลาง	3.20	0.83	ปานกลาง
20.มีห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์การเกษตรและกีฬา	2.70	1.03	ปานกลาง	3.35	0.67	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.08	0.61	ปานกลาง	3.14	0.39	ปานกลาง

จากตาราง 12 พบว่า คึกขานินเทคกัให้ห้ค้ณะด้ันการใ้ฮ้าคารสถานทึของโรงเรยึนในภาพรวมว่ามีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) และมีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อดังนี้

ระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 8 มีการระบายอากาศที่ดี ($\bar{X} = 3.80$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 7 มีแสงสว่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.70$) อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 13 ห้องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 2.25$) อยู่ในระดับน้อย

ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 13 ห้องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 4.20$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ข้อที่ 11 ห้องปฏิบัติการภาษาและอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 3.90$) อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 8 มีการระบายอากาศที่ดี ($\bar{X} = 2.30$) อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมใน
โรงเรียนของศึกษานิเทศก์ ด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.ไฟฟ้าเพียงพอกับจำนวนนักเรียน- ใช้สอย	3.75	0.85	มาก	2.70	0.92	ปานกลาง
2.มีระบบความปลอดภัยในกรณีไฟฟ้าช็อต	2.95	1.05	ปานกลาง	2.95	0.60	ปานกลาง
3.น้ำดื่มน้ำใช้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.40	0.94	ปานกลาง	3.10	1.17	ปานกลาง
4.อุปกรณ์ในการกรองน้ำดื่มน้ำใช้ที่มี คุณภาพ	2.45	0.94	น้อย	3.70	0.65	มาก
5.มีอุปกรณ์ในการเก็บน้ำดื่มน้ำใช้	3.05	0.99	ปานกลาง	3.30	1.03	ปานกลาง
6.มีทางระบายน้ำในโรงเรียน	2.70	0.65	ปานกลาง	3.25	1.14	ปานกลาง
7.จัดทำบ่อพักน้ำเสีย น้ำทิ้งที่ถูกต้อง	1.90	0.64	น้อย	3.55	0.75	มาก
8.การนำน้ำเสีย น้ำทิ้งมาใช้ประโยชน์	1.50	0.60	น้อยที่สุด	3.60	1.18	มาก
9.โรงอาหารมีบ่อพักน้ำเสียน้ำทิ้งเป็นสัดส่วน	1.90	0.85	น้อย	3.35	0.87	ปานกลาง
10.ห้องน้ำห้องส้วมเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.20	1.10	ปานกลาง	3.15	1.04	ปานกลาง
11.อุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องน้ำห้องส้วมเพียง พอกับจำนวนนักเรียน	3.00	0.97	ปานกลาง	3.40	0.88	ปานกลาง
12.บริเวณห้องน้ำห้องส้วม สะอาดปลอดภัย	3.40	0.75	ปานกลาง	3.20	0.52	ปานกลาง
13.แยกห้องน้ำห้องส้วมตามประเภทผู้ใช้	3.50	0.88	ปานกลาง	3.00	1.07	ปานกลาง
14.มีอ่างล้างมือ	2.45	0.75	น้อย	3.70	0.57	มาก
15.จัดถังขยะวางไว้ข้างถนนภายในโรงเรียน	3.00	0.91	ปานกลาง	3.05	0.88	ปานกลาง
16.จัดถังที่ทิ้งขยะตามอาคารเรียน	3.20	1.19	ปานกลาง	3.00	1.21	ปานกลาง
17.มีถุงพลาสติกสวมไว้ด้านในถังขยะ	2.00	1.02	น้อย	3.45	1.05	ปานกลาง
18.มีการกำจัดขยะที่ถูกต้อง	2.75	0.85	ปานกลาง	3.10	0.71	ปานกลาง
19.มีการนำขยะมาใช้ใหม่	2.20	0.89	น้อย	3.05	1.05	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
20.มีถังขยะแยกเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.75	0.91	ปานกลาง	3.10	0.96	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.75	0.47	ปานกลาง	3.43	1.06	ปานกลาง

จากตาราง 13 พบว่า คีษานิเทศก์ให้ทัศนะด้านการใช้ระบบสุขาภิบาลในภาพรวมว่ามีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75$) และมีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อดังนี้

ระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 1 ไฟฟ้าเพียงพอกับจำนวนนักเรียน - ใช้สอย ($\bar{X} = 3.75$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ข้อที่ 13 แยกห้องน้ำห้องส้วมตามประเภทผู้ใช้ ($\bar{X} = 3.50$) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 8 การนำน้ำเสียน้ำทิ้งมาใช้ประโยชน์ ($\bar{X} = 1.50$) อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 4 อุปกรณ์ในการกรองน้ำดื่ม น้ำใช้มีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.70$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 14 มีอ่างล้างมือ ($\bar{X} = 3.70$) อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 1 ไฟฟ้าเพียงพอกับจำนวนนักเรียน - ใช้สอย ($\bar{X} = 2.70$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมใน
โรงเรียนของคณะกรรมการโรงเรียน ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.แบ่งพื้นที่โรงเรียนเป็นเขตใช้สอย- ไม่ใช้สอย	3.48	0.89	ปานกลาง	2.64	0.93	ปานกลาง
2.พื้นที่สำหรับทำการเกษตรที่เพียงพอ	2.70	1.12	ปานกลาง	3.22	1.12	ปานกลาง
3.มีแหล่งความรู้ เช่น สวนป่า สวน สมุนไพร	2.29	1.02	น้อย	3.13	1.18	ปานกลาง
4.พื้นที่โรงเรียนไม่มีน้ำท่วมขัง	2.86	1.21	ปานกลาง	2.71	1.22	ปานกลาง
5.บริเวณหน้าโรงเรียนสะอาด สวยงาม	3.34	0.86	ปานกลาง	2.67	0.91	ปานกลาง
6.บริเวณรอบอาคารเรียนสะอาดสวยงาม	3.27	0.76	ปานกลาง	2.76	0.82	ปานกลาง
7.มีทางเดินติดต่อระหว่างอาคารเรียน	3.34	1.15	ปานกลาง	2.66	1.19	ปานกลาง
8.ประตูโรงเรียนเปิดให้นักเรียนเข้า-ออก ได้สะดวก	4.01	0.98	มาก	2.28	1.17	น้อย
9.ป้ายชื่อโรงเรียนเด่นสง่า ตัวอักษร อ่านง่าย	3.78	1.02	มาก	2.32	2.64	น้อย
10.สนามหญ้าตัดหญ้าเป็นระเบียบ สวยงาม	3.37	0.84	ปานกลาง	2.62	0.93	ปานกลาง
11.มีส่วนหย่อม ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้ผล	3.02	0.95	ปานกลาง	2.83	0.99	ปานกลาง
12.มีแปลงผักสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ใน โรงเรียน	2.47	1.12	น้อย	3.11	1.17	ปานกลาง
13.บ่อเลี้ยงปลาในโรงเรียน	2.34	1.31	น้อย	3.23	1.37	ปานกลาง
14.ตกแต่งภายในบริเวณโรงเรียน ร่มรื่น สวยงาม	3.37	0.91	ปานกลาง	2.60	0.90	ปานกลาง
15.มีเก้าอี้ริมสนามที่นั่งให้นักเรียน	2.58	1.08	ปานกลาง	3.09	1.07	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
16.ถนนและทางเดินในโรงเรียนอยู่ใน สภาพดีและใช้ประโยชน์ได้ทุกฤดูกาล	3.44	1.06	ปานกลาง	2.69	1.11	ปานกลาง
17.ไม้ยืนต้นให้ร่มเงาริมถนนทางเข้าโรงเรียน	3.45	1.04	ปานกลาง	2.50	1.04	น้อย
18.มีซุ้มต่าง ๆ สำหรับให้นักเรียนพักผ่อน	2.39	1.06	น้อย	3.09	1.17	ปานกลาง
19.สนามเด็กเล่นพร้อมอุปกรณ์เครื่องเล่น	2.84	0.99	ปานกลาง	3.02	1.03	ปานกลาง
20.มีรั้วรอบโรงเรียนที่แข็งแรง	3.23	1.30	ปานกลาง	2.88	1.29	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.08	0.52	ปานกลาง	2.80	0.59	ปานกลาง

จากตาราง 14 พบว่า คณะกรรมการโรงเรียนให้ทัศนะด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียนในภาพรวม ว่ามีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$) และมีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้ดังนี้

ระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 8 ประตูโรงเรียนเปิดให้นักเรียนเข้า-ออกได้สะดวก ($\bar{X} = 4.01$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 9 ป้ายชื่อโรงเรียนเด่นสง่า ตัวอักษรอ่านง่าย ($\bar{X} = 3.78$) อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 3 มีแหล่งความรู้ เช่น สวนป่า สวนสมุนไพร ($\bar{X} = 2.29$) อยู่ในระดับน้อย

ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 13 ปอเลื้อยปลาในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.23$) อยู่ในระดับปานกลางข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 2 พื้นที่สำหรับทำการเกษตรที่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.22$) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 8 ประตูโรงเรียนเปิดให้นักเรียนเข้า - ออกได้สะดวก ($\bar{X} = 2.28$) อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมใน
โรงเรียนของคณะกรรมการโรงเรียน ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.การวางแผนการสร้างอาคารสถานที่	3.37	0.89	ปานกลาง	2.83	0.98	ปานกลาง
2.มีแผนผังอาคารทุกประเภทในโรงเรียน	3.14	1.03	ปานกลาง	2.73	1.06	ปานกลาง
3.มีชื่ออาคาร วันเดือนปีที่ก่อสร้าง งบประมาณ	3.21	1.13	ปานกลาง	2.55	1.08	ปานกลาง
4.ดูแล รักษาความสะอาดบริเวณอาคารเรียน	3.58	0.83	มาก	2.62	0.90	ปานกลาง
5.มีไม้ดอก ไม้ประดับบนอาคารเรียน	2.76	1.04	ปานกลาง	2.94	1.02	ปานกลาง
6.ซ่อมแซมอาคารเรียนให้อยู่ในสภาพดีเสมอ	3.55	0.80	มาก	2.71	0.91	ปานกลาง
7.มีแสงสว่างเหมาะสม	3.76	0.87	มาก	2.31	0.92	น้อย
8.มีการระบายอากาศที่ดี	3.85	0.84	มาก	2.25	0.89	น้อย
9.ห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.63	1.07	มาก	2.54	1.16	ปานกลาง
10.น้ำน้ิงโต๊ะเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.37	1.06	ปานกลาง	2.75	1.17	ปานกลาง
11.ห้องปฏิบัติการภาษาและอุปกรณ์ เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.61	1.18	ปานกลาง	3.45	1.25	ปานกลาง
12.ห้องวิทยาศาสตร์เพียงพอกับจำนวน นักเรียน	2.67	1.27	ปานกลาง	3.32	1.31	ปานกลาง
13.ห้องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.16	1.20	น้อย	3.80	1.26	มาก
14.ห้องสมุด หนังสือเพียงพอกับ จำนวนนักเรียน	3.06	1.04	ปานกลาง	3.04	1.05	ปานกลาง
15.ห้องพยาบาล มียา-อุปกรณ์ปฐมพยาบาล	2.79	0.95	ปานกลาง	3.27	0.94	ปานกลาง
16.โรงฝึกงานอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวน นักเรียน	2.34	1.04	น้อย	3.48	1.09	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
17.โรงอาหารเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.95	1.06	ปานกลาง	3.14	1.05	ปานกลาง
18.ห้องน้ำห้องส้วม มีการดูแลรักษาสะอาด	3.14	0.90	ปานกลาง	3.04	0.97	ปานกลาง
19.ห้องประชุมเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	2.93	1.11	ปานกลาง	3.12	1.10	ปานกลาง
20. มีห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์การเกษตรและกีฬา	2.70	1.14	ปานกลาง	3.18	1.11	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.08	0.58	ปานกลาง	2.96	0.60	ปานกลาง

จากตาราง 15 พบว่า คณะกรรมการโรงเรียนให้ทัศนะด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนในภาพรวมว่ามีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.08$) และมีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อดังนี้

ระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 8 มีการระบายอากาศที่ดี ($\bar{X}=3.85$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 7 มีแสงสว่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.76$) อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 13 ห้องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 2.16$) อยู่ในระดับน้อย

ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 13 ห้องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X}=3.80$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 16 โรงฝึกงานอุปกรณ์เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 3.48$) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 8 มีการระบายอากาศที่ดี ($\bar{X} = 2.25$) อยู่ในระดับน้อย

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมใน
โรงเรียนของคณะกรรมการโรงเรียน ด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.ไฟฟ้าเพียงพอกับจำนวนนักเรียน-ใช้ล้อย	3.71	0.85	มาก	2.45	1.04	น้อย
2.มีระบบความปลอดภัยในกรณีไฟฟ้าช็อต	3.00	1.03	ปานกลาง	2.85	1.09	ปานกลาง
3.น้ำดื่มน้ำใช้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.31	0.96	ปานกลาง	2.91	1.04	ปานกลาง
4.อุปกรณ์ในการกรองน้ำดื่มน้ำใช้ที่มี คุณภาพ	2.35	1.16	น้อย	3.64	1.18	มาก
5.มีอุปกรณ์ในการเก็บน้ำดื่มน้ำใช้	3.02	0.93	ปานกลาง	3.07	0.98	ปานกลาง
6.มีทางระบายน้ำในโรงเรียน	2.66	1.00	ปานกลาง	3.35	1.06	ปานกลาง
7.จัดทำบ่อพักน้ำเสีย น้ำทิ้งที่ถูกต้อง	2.16	0.96	น้อย	3.48	1.16	ปานกลาง
8.การนำน้ำเสีย น้ำทิ้งมาใช้ประโยชน์	1.83	1.12	น้อย	3.49	1.33	ปานกลาง
9.โรงอาหารมีบ่อพักน้ำเสียน้ำทิ้งเป็นสัดส่วน	2.14	1.10	น้อย	3.42	1.26	ปานกลาง
10.ห้องน้ำห้องส้วมเพียงพอกับจำนวน นักเรียน	2.86	1.05	ปานกลาง	3.21	1.06	ปานกลาง
11.อุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องน้ำห้องส้วม เพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.90	0.96	ปานกลาง	3.13	1.01	ปานกลาง
12.บริเวณห้องน้ำห้องส้วม สะอาดปลอดภัย	3.09	0.84	ปานกลาง	2.94	0.97	ปานกลาง
13.แยกห้องน้ำห้องส้วมตามประเภทผู้ใช้	3.05	1.12	ปานกลาง	2.86	1.13	ปานกลาง
14.มีอ่างล้างมือ	2.41	1.20	น้อย	3.26	1.29	ปานกลาง
15.จัดถังขยะวางไว้ข้างถนนภายในโรงเรียน	3.21	1.01	ปานกลาง	2.79	1.02	ปานกลาง
16.จัดถังที่ทิ้งขยะตามอาคารเรียน	3.26	0.99	ปานกลาง	2.70	1.02	ปานกลาง
17.มีถุงพลาสติกสวมไว้ด้านในถังขยะ	1.87	1.07	น้อย	3.62	1.32	มาก
18.มีการกำจัดขยะที่ถูกต้อง	2.76	1.07	ปานกลาง	3.15	1.12	ปานกลาง
19.มีการนำขยะมาใช้ใหม่	1.65	0.87	น้อย	3.64	1.34	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

สภาพและปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล	ระดับสภาพ			ระดับปัญหา		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
20. มีถังขยะแยกเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	2.42	1.02	น้อย	3.28	1.11	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	2.68	0.59	ปานกลาง	3.16	0.70	ปานกลาง

จากตาราง 16 พบว่า คณะกรรมการโรงเรียนให้ทัศนะด้านการใช้ระบบสุขาภิบาลในภาพรวม ว่ามีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.68$) และมีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อดังนี้

ระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 1 ไฟฟ้าเพียงพอกับจำนวนนักเรียน-ใช้สอย ($\bar{X} = 3.71$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 3 น้ำดื่ม น้ำใช้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 3.31$) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 19 มีการนำขยะมาใช้ใหม่ ($\bar{X} = 1.65$) อยู่ในระดับน้อย

ระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 4 อุปกรณ์ในการกรองน้ำดื่ม น้ำใช้ที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.64$) อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีระดับสภาพสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนรองลงมาได้แก่ ข้อที่ 19 มีการนำขยะมาใช้ใหม่ ($\bar{X} = 3.64$) อยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีระดับปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 1 ไฟฟ้าเพียงพอกับจำนวนนักเรียน-ใช้สอย ($\bar{X} = 2.45$) อยู่ในระดับน้อย (ภาคผนวก ค แสดงตารางการทดสอบรายคู่ ของผู้บริหารโรงเรียน คีgniเทศก์ และ คณะกรรมการโรงเรียน ที่มีความเห็นแตกต่างกันในด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน ด้านการใช้อาคารสถานที่ และ ด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนในด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน และด้านการใช้ระบบสุขภาพ ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด โดยหาค่าแบบเรียงลำดับความถี่

ตาราง 17 แสดงจำนวน และค่าร้อยละ ของแบบสอบถามที่ส่งไปและตอบกลับมาของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม	แบบสอบถามที่ได้รับคืน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	42	30	71.00
ศึกษานิเทศก์	20	16	80.00
คณะกรรมการโรงเรียน	296	195	65.88
รวมเฉลี่ย	358	241	67.31

จากตาราง 17 พบว่า แบบสอบถามที่ได้รับกลับคือ 358 ฉบับ มีผู้ตอบแบบสอบถามในตอนที่ 3 จำนวน 241 ฉบับ คิดเป็นค่าร้อยละ 67.31 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่มพบว่าได้รับแบบสอบถามกลับคืนในกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 71.00ในกลุ่มศึกษานิเทศก์ได้รับแบบสอบถามกลับ คืน จำนวน 16 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80 ฉบับ และในกลุ่มคณะกรรมการโรงเรียนได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 195 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 65.88

ในการวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ และคณะกรรมการโรงเรียน ผู้วิเคราะห์ได้แยกเป็นด้านต่างๆ 3 ด้าน คือ ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน และด้านการใช้ระบบสุขภาพ ได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด

แนวทางการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารโรงเรียน

ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียนได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขสิ่งแวดล้อมเรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปถึน้อยที่สุด ได้ดังนี้ พื้นที่ต่ำต้องถมดิน จำนวน 13 คน วางแผนการใช้พื้นที่ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด จำนวน 11 คน ปลูกไม้ยืนต้นให้ร่มเงาริมถนนทางเข้าโรงเรียนมีต้นไม้ต่าง ๆ สำหรับให้นักเรียนพักผ่อน จำนวน 5 คน แบ่งพื้นที่โรงเรียนเป็นสัดส่วน จำนวน 3 คน

ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขสิ่งแวดล้อมเรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปถึน้อยที่สุด ได้ดั่งนี้ วางแผนการสร้างอาคารสถานที่ จำนวน 10 คน งบประมาณ จำนวน 7 คน ดูแลรักษาความสะอาดบริเวณอาคารเรียน จำนวน 4 คน ห้องประชุม เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน จำนวน 1 คน ห้องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ เพียงพอกับจำนวนนักเรียน จำนวน 1 คน ซ่อมแซมอาคารเรียนให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอ จำนวน 1 คน ห้องพยาบาลมียา และอุปกรณ์ปฐมพยาบาล จำนวน 1 คน

ด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขสิ่งแวดล้อมเรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปถึน้อยที่สุด ได้ดั่งนี้ วางแผน จำนวน 9 คน การระบายน้ำ จำนวน 2 คน มีเตาเผาขยะ จำนวน 6 คน มีถังแยกขยะแต่ละประเภท จำนวน 8 คน จัดทำบ่อพักน้ำเสียน้ำทิ้งที่ถูกต้อง จำนวน 2 คน มีการนำขยะมาใช้ใหม่จำนวน 1 คน ห้องน้ำห้องส้วมเพียงพอ จำนวน 1 คน

แนวทางการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของศึกษานิเทศก์

ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขสิ่งแวดล้อมเรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปถึน้อยที่สุดได้ดั่งนี้ วางแผนแบ่งพื้นที่เป็นเขตใช้สอย – ไม่ใช้สอย จำนวน 9 คน

ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขสิ่งแวดล้อมเรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปถึน้อยที่สุด ได้ดั่งนี้ วางแผนด้านการสร้างอาคารสถานที่ จำนวน 6 คน ซ่อมแซมอาคารเรียนให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอ จำนวน 2 คน ห้องน้ำ ห้องส้วมมีการดูแลรักษาความสะอาด จำนวน 1 คน

ด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขสิ่งแวดล้อมเรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปถึน้อยที่สุดได้ ดั่งนี้ วางแผนด้านระบบสุขาภิบาลร่วมกับชุมชน จำนวน 4 คน มีถังแยกขยะเพียงพอกับจำนวนนักเรียน จำนวน 1 คน จัดทำบ่อพักน้ำเสียน้ำทิ้งเป็นสัดส่วน จำนวน 1 คน ห้องน้ำ ห้องส้วมเพียงพอกับจำนวนนักเรียน จำนวน 1 คน มีอ่างล้างมือ ทำที่แปรงฟัน จำนวน 1 คน มีการนำขยะกลับมาใช้ใหม่จำนวน 1 คน มีการกำจัดขยะที่ถูกต้อง จำนวน 1 คน

แนวทางการแก้ไขปัญหาล้างแ้วดล้อม ของคณะกรรมการโรงเรียน

ด้านการใช้พื้นที่ของโรงเรียน ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขสิ่งแวดล้อมเรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุดได้ดังนี้ ปลุกต้นไม้ยืนต้น ร่วมกันวางแผนการใช้พื้นที่ของโรงเรียนให้มีประโยชน์สูงสุด จำนวน 71 คน ไม้ผลในบริเวณโรงเรียนให้มีความร่มรื่น จำนวน 58 คน ปรับปรุงสวนหย่อม ไม้ดอก ไม้ประดับให้มากกว่าเดิม จำนวน 31 คน ให้มีบริเวณสนามเด็กเล่น จำนวน 22 คน ถมดินป้องกันน้ำท่วม จำนวน 19 คน ทำแปลงผักสวนครัว จำนวน 17 คน มีแหล่งความรู้สวนป่า สวนสมุนไพร จำนวน 17 คน ทำบ่อเลี้ยงปลา จำนวน 13 คน มีเก้าอี้ริมสนาม และซุ้มต่างๆ สำหรับให้นักเรียนพักผ่อน จำนวน 10 คน มีทางเดินระหว่างอาคาร จำนวน 8 คน ร่องระบายน้ำ จำนวน 5 คน มีรั้วรอบโรงเรียนเป็นสัดส่วน จำนวน 5 คน งบประมาณสนับสนุน จำนวน 5 คน ถนนทางเข้าโรงเรียน จำนวน 3 คน ป้ายชื่อโรงเรียนเด่นสง่าตัวอักษรอ่านง่าย จำนวน 3 คน สนามหญ้า จำนวน 3 คน จัดบริเวณอาคารให้ร่มรื่น สวยงาม จำนวน 2 คน บริเวณหน้าโรงเรียน จำนวน 1 คน

ด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขสิ่งแวดล้อมเรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุดได้ ดังนี้ ดูแลรักษาความสะอาดบริเวณอาคารเรียน มีไม้ดอก ไม้ประดับ จำนวน 48 คน ซ่อมแซมปรับปรุงอาคารเรียนให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอ จำนวน 44 คน มีถังขยะบนอาคารเรียน จำนวน 19 คน งบประมาณ จำนวน 18 คน การวางแผนการสร้างอาคารสถานที่ จำนวน 18 คน ปรับปรุงห้องพยาบาลอุปกรณ์พยาบาล จำนวน 14 คน ปรับปรุงห้องสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนการทางภาษาและอุปกรณ์ จำนวน 10 คน ปรับปรุงห้องวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ จำนวน 5 คน ห้องประชุม จำนวน 4 คน มีแผนผังอาคารทุกประเภทในโรงเรียน จำนวน 4 คน ปรับปรุงห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์กีฬา จำนวน 2 คน ปรับปรุงห้องน้ำห้องส้วม จำนวน 2 คน ปรับปรุงห้องสมุด จำนวน 2 คน

ด้านการใช้ระบบสุขาภิบาล ได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขสิ่งแวดล้อมเรียงตามลำดับจากมากที่สุดไปถึงน้อยที่สุด ได้ดังนี้ ปรับปรุงห้องน้ำห้องส้วมให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน จำนวน 32 คน น้ำดื่มน้ำใช้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน จำนวน 31 คน มีการนำขยะมาใช้ใหม่ จำนวน 22 คน มีทางระบายน้ำในโรงเรียน จำนวน 21 คน อุปกรณ์ในการกรองน้ำดื่มน้ำใช้ที่มีคุณภาพ จำนวน 20 คน มีการกำจัดขยะที่ถูกต้อง จำนวน 18 คน มีเตาเผาขยะอย่างถาวร จำนวน 17 คน จัดทำบ่อพักน้ำเสีย น้ำทิ้งที่ถูกต้อง จำนวน 16 คน งบประมาณ จำนวน 10 คน มีถังแยกขยะเพียงพอกับจำนวนนักเรียน จำนวน 9 คน ปรับปรุงอ่างล้างมือ จำนวน 8 คน บริเวณห้องน้ำห้องส้วมสะอาด ปลอดภัย จำนวน 8 คน ปรับปรุงระบบไฟฟ้า จำนวน 5 คน บริเวณห้องน้ำห้องส้วม

สะอาด จำนวน 3 คน มีถุงพลาสติกสวมไว้ด้านในถังขยะ จำนวน 3 คน ตกแต่งห้องน้ำห้องส้วม ด้วยไม้ดอกไม้ประดับให้สวยงาม จำนวน 2 คน จัดถังขยะวางไว้ข้างถนนภายในโรงเรียน จำนวน 2 ปรับปรุง อุปกรณ์ในการเก็บน้ำดื่มมาใช้ จำนวน 1 คน อุปกรณ์เครื่องใช้ในห้องส้วม - ห้องส้วม เพียงพอกับจำนวนนักเรียน จำนวน 1 คน จัดให้ที่ปัสสาวะเป็นระบบน้ำหยด จำนวน 1 คน แยก ห้องน้ำห้องส้วมตามประเภทผู้ใช้ จำนวน 1 คน